

Memo

Van: 5.1.2.e en 5.1.2.e
Aan: IPO Wolvenwerkgroep
Datum: 13 juni 2024
Onderwerp: Agendapunt 11 : Bespreekstuk deskundigenteam
Bijlage(n): N.v.t.

1. Kernboodschap

Er is ruimte tussen de beleidsmatige formulering -van één van mogelijke scenario's uit de interprovinciaal opgestelde interventierichtlijnen -en de praktische uitvoering. Zo ontstaan er momenteel namelijk vragen over wanneer er wordt overgegaan tot actie en op welke wijze. Dit met name bij probleemsituaties en probleemwolven kan een breder oordeel bijdragen aan de analyse van de situatie (en uiteindelijk de afweging voor evt. derogatie). Gepleit wordt voor het instellen van een deskundigenteam.

2. Beslispunten

Het verzoek aan de IPO wolvenwerkgroep is om:

1. Kennisnemen van de memo
2. Instemmen met het laten instellen van een deskundigenteam

3. Aanleiding/context

Provincies hebben beleidsmatige beschreven hoe zij om willen gaan met diverse situaties met wolven. Dit staat beschreven in de interventierichtlijnen: -wolf<>mens, wolf<>hond, wolf<> vee en aangereden wolf-. Er is een wens -zowel bij betrokken ambtenaren van provincies, maar ook een tal van gemeenten- tot de inzet van een deskundigenteam (naam nader te bepalen) die snel kan reageren en advies kan geven. Er zijn op dit moment beperkte ervaringen bij probleemsituaties en probleemwolven. Er wordt voorgesteld om landelijk een onpartijdig team te hebben die objectief advies kan geven en kan oordelen en adviseren bijvoorbeeld: hoe te handelen bij een probleem wolf? Nu blijken ervaringen tot dusver niet ergens centraal te worden vastgelegd en elke provincie handelt naar eigen inzicht zonder dat er landelijk wordt geleerd. Middels deze memo wordt getracht om de IPO wolvenwerkgroep na te laten denken over de invulling en wenselijkheid van een deskundigenteam.

4. Voorafgaand aan het doorverwijzen naar deskundigenteam

Om te voorkomen dat het deskundigenteam -onnodig- wordt belast, wordt voorgesteld om een voorselectie te laten plaatsvinden over welke situaties een oordeel gewenst is van dit team. Op het moment van schrijven is nog niet alles bekend op welke wijze dit zal moeten plaatsvinden, denk hierbij aan de volgende vragen:

- Welke situatie is 'noodzakelijk' om aan het team voor te leggen?
- Kan bijvoorbeeld een provinciale of gemeentelijke ambtenaar voldoende inschatten of dit noodzakelijk is?

- Zijn de gene die betrokken zijn bij de voorselectie ook 24/7 bereikbaar en op de hoogte?
- Hoe vindt de documentatie plaats van gebeurtenissen? Eén keer/ bij de eerste keer is niet altijd een actie nodig, maar bij herhaling kan dit wel het geval zijn. De beoordelaar moet dan de documentatie kunnen raadplegen -databeheer-.

Over bovenstaande en gelieerde vragen willen de opstellers van gedachten wisselen met de IPO-werkgroep wolven.

5. Hoofdtaken van deskundigenteam

Er wordt voorgesteld om het deskundigenteam de volgende hoofdtaken te laten uitvoeren:

1. Noodlijn bij acute situaties zijn
2. Oordeel vormen en adviseren over een situatie

Er wordt voorgesteld het volgende niet te laten doen door een deskundigenteam:

1. Uitvoeren van een actie/interventie

6. Kenmerken van deskundigenteam

Een deskundigenteam voldoet aan de volgende kenmerken:

- Altijd bereikbaar zijn dus 24/7/365. Hierin zal een soort piketdienst in moeten worden gebouwd;
- Onafhankelijk en objectieve partij (kan bijvoorbeeld geen belangenorganisatie zijn);
- Verstrekkt zowel duiding als advies over een situatie;
- Vormt vanuit verschillende disciplines een oordeel. Dus niet alleen vanuit de ecologie, maar ook juridische en sociaal/maatschappelijke aspecten moeten worden meegenomen;
- Het verstrekte advies is geen bindend advies. Hieraan kunnen dan ook geen - juridische- rechten worden verbonden. De betreffende bevoegd gezag beslist of zij overgaan tot actie en of een derogatie verstrekken;
- Binnen het team is een mix vanuit zowel de theoretische als praktische benadering. Leden/organisatie kunnen bijvoorbeeld onderdeel zijn van kennis- / wetenschapsinstelling, waarbij dan aanvulling is vanuit praktijkdeskundigen. Beschouwing ter plaatse kan namelijk ook noodzakelijk zijn;
- BIJ12 kan niet het team zijn/ een onderdeel van het team zijn. Zij verzorgt de uitvoering voor het bevoegd gezag en daarmee bestaat de kans op belangenverstremming;
- Er zal nog moeten worden nagedacht over de veiligheidskwestie/ openbaarheid van de identiteit van de leden van het team.

7. Organisatie buurlanden

Nederland/provincies kunnen voor de beeldvorming kennisnemen hoe de twee buurlanden omgaan met situaties rondom de interventierichtlijnen/soortgelijke documenten.

Duitsland

In Duitsland fungeert het 'Dokumentations- und Beratungsstelle de Bundes zum Thema Wolf' (DBBW) als centraal expertisecentrum. Zij staan ook in nauw contact met het 'Viltskadecenter' uit Zweden. Beide instellingen zijn grondlegger voor het Europese advies aan EU-Commissie "How to deal with Bold Wolves". Het inschatten van situaties met wolven en het eventueel uitvoeren van interventies is in Duitsland per deelstaat (deze zijn qua

oppervlakte vaak groter dan heel Nederland) anders geregeld. Hierbij wordt *“How to Deal with Bold Wolves”*¹ als leidraad gebruikt.

Belgie/Vlaanderen

In Vlaanderen wordt *“Interventieprotocol probleemsituaties wolf”*² als leidraad gebruikt. In dit document is weergegeven hoe Vlaanderen wolvensituaties documenteert, welk protocol, procedure en bevoegdheden men daar hanteert/heeft.

¹ Het document is te vinden via de volgende link: <https://www.bfn.de/publikationen/bfn-schriften/bfn-schriften-577-how-deal-bold-wolves-recommendations-dbbw>

² Te vinden via de volgende link: <https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/2023-08/interventieprotocol-probleemsituaties-wolf.pdf>